

Op 12 juli 1963 overleed prof. dr. ir. J.L.H. Jonker, op 5 nov. 1956 benoemd tot gewoon hoogleraar in de afdeling der Elektrotechniek om onderwijs te geven in de elektrotechniek.

Prof. dr. ir. J.L.H. Jonker, was hoogleraar aan de Technische Hogeschool te Eindhoven en vanaf de stichting van de hogeschool voorzitter-beheerder van de afdeling der Elektrotechniek.

Nadat Jonker in 1925 de studie in de elektrotechniek te Delft had beëindigd werkte hij gedurende korte tijd bij de Coop.Suikerfabriek Dinteloord en bij het Nederlands Octrooibureau te 's-Gravenhage. Reeds tijdens zijn studie en ook in de daarop volgende jaren had hij, een in die dagen vrij zeldzame, actieve belangstelling voor de radiotechniek, hetgeen blijkt uit een reeks publikaties in het tijdschrift 'Radio-Nieuws'. In 1927 trad hij in dienst bij de N.V.Splendor Gloeilampenfabrieken te Nijmegen, waar hij belast werd met het ontwerp en de fabricage van radiolampen, het vak dat hij gedurende zijn gehele carrière trouw zou blijven en dat hij met hart en ziel heeft beoefend. In 1930 ging Jonker over naar de N.V. Philips Gloeilampenfabrieken, waar hij na een kort verblijf op het Natuurkundig Laboratorium de opdracht kreeg een ontwikkelingslaboratorium in de radiobuizenfabriek in te richten. In 1936 verkreeg hij de leiding over een researchgroep elektronenbuizen in het Natuurkundig Laboratorium. In 1956 werd hij benoemd aan de nieuwe Technische Hogeschool te Eindhoven, nadat hij vanaf 1949 eerst als docent, later als buitengewoon hoogleraar aan de Technische Hogeschool te Delft werkzaam was geweest.

Jonkers belangstelling was aanvankelijk meer gericht op ontwikkeling dan op onderzoek, maar in de loop der jaren ging hij zich steeds intensiever bezighouden met de fundamentele fysische onderzoeken, die in toenemende mate de voortgang in de elektronica beheersten. Van dit fundamentele werk mogen hier twee gebieden met name worden genoemd. Allereerst het onderzoek van het verschijnsel van de secundaire emissie, aanvankelijk een slecht begrepen en hinderlijk effect in elektronenbuizen, later een effect dat talloze ingenieuze toepassingen vond in de elektronica. Het tweede grote complex van onderzoeken had betrekking op de banen van de elektronen in buizen. Kennis van de elektronenbanen leidde zowel tot beter inzicht in de karakteristieken van bestaande buizen, als tot de mogelijkheid nieuwe buistypen met gewenste karakteristieken te ontwerpen. Dit onderzoek is gedeeltelijk beschreven in de dissertatie, waarop Jonker in 1942 in Delft bij Elias promoveerde: 'Stroomverdeling in versterkerbuizen'. Zijn technische arbeid is voorts vastgelegd in een zestigtal publikaties en een vijftigtal verleende octrooien.

Van de talrijke functies die hij bekleedde, mogen worden genoemd die in de Union Radio Scientifique International, het Nederlands Radiogenootschap, de Stichting tot Bevordering van het Vakonderwijs in de Elektronica in Nederland, het Centraal Normalisatiebureau.

In de laatste fase van zijn leven heeft Jonker de opbouw ter hand genomen van de afdeling der Elektrotechniek. De rijke ervaringen, die hij had opgedaan in

de industrie en als buitengewoon hoogleraar in Delft stelden hem in staat effectieve leiding te geven zowel aan de opzet van een aan de eisen des tijds aangepast studieprogramma als aan de opbouw van de benodigde staf. Jonker was er zich van bewust hoezeer het in het Nederlandse wetenschappelijk onderwijs aankomt op de vrijwillige samenwerking van een aantal personen met grote zelfstandigheid, en hij heeft bij de opbouw van zijn afdeling juist aan het aspect van de samenwerking en de goede onderlinge verhoudingen zeer veel zorg en aandacht besteed. Hij heeft de opening van het laboratorium voor elektrotechniek, die de bekroning had kunnen vormen van zijn werk aan de hogeschool, niet mogen meemaken.

Behalve door zijn technische begaafdheid was hij gekenmerkt door een sterk gevoel voor stijl en schoonheid en door een grote burgerzin, die hem het algemeen belang op talloze plaatsen deed dienen. Het culturele leven van de stad Eindhoven vertoont een aantal belangrijke instituties, waaraan initiatieven van Jonker ten grondslag liggen.

Zij die met Jonker hebben mogen samenwerken, zijn geschokt door het afscheid van deze persoonlijkheid met een veelzijdige begaafdheid en met een naar zo vele zijden gerichte belangstelling, maar meer nog door het afscheid van een rechtschapen en beminnelijk mens.

A. A. Th. M. van Trier

Bron: Technische Hogeschool Eindhoven 1962-1963,
uitgegeven door de senaat in juli 1964